

Анголенко Валентина Володимирівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради,
Харків, Україна

E-mail: v_angolenko@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6673-4494>

Печериця Наталія Михайлівна

кандидат педагогічних наук, доцент, викладач кафедри соціальної роботи,
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради,
Харків, Україна

E-mail: natalapecerica8@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9219-2294>

**Інтеграція технологій соціальної роботи в пенітенціарній системі:
від діагностики до корекції**

У статті представлено результати теоретико-практичного дослідження інтеграції сучасних технологій соціальної роботи в діяльність пенітенціарної системи України. Актуальність теми зумовлена необхідністю подолання кризи ефективності ресоціалізаційної роботи в умовах зростання рівня рецидиву та трансформації кримінально-виконавчої політики у бік гуманізації. Ураховуючи значущість соціальної роботи як професійної діяльності, спрямованої на захист прав засуджених, підтримку їхнього особистісного розвитку та сприяння адаптації після звільнення, виникає потреба в комплексному аналізі можливостей її застосування в пенітенціарному середовищі. Метою статті є виявлення ефективних шляхів упровадження соціальних технологій у практику виправних установ на всіх етапах – від глибокої соціально-психологічної діагностики до реалізації індивідуальних програм корекції поведінки та підготовки до повернення у соціум. Методологія дослідження базується на міждисциплінарному підході, що включає теоретичний аналіз літератури, порівняльний аналіз технологій, контент-аналіз нормативних документів і вивчення звітності установ. Змістовна частина роботи охоплює опис та порівняння таких технологій, як кейс-менеджмент, соціальний супровід, тренінгові програми, медіація, інформаційно-просвітницькі методики, соціальний патронаж. Особливу увагу приділено значенню міжвідомчої взаємодії та ролі персоналу у забезпеченні сталого ефекту ресоціалізації. У висновках підкреслюється необхідність формування поетапної, особистісно орієнтованої моделі соціальної роботи, що передбачає перехід від каральної до реабілітаційної парадигми. Акцентовано перспективи подальшого наукового розроблення у напрямі створення адаптивних алгоритмів оцінки дезадаптації, удосконалення корекційних програм і механізмів підтримки в постпенітенціарний період. Зміцнення інституційної спроможності пенітенціарної системи можливе лише за умов комплексного реформування із залученням фахівців соціальної сфери. Ефективна соціальна робота в умовах позбавлення волі є не лише інструментом виправлення, а й запорукою побудови справедливого, безпечного суспільства.

Ключові слова: соціальна робота, пенітенціарна система, технології, діагностика, корекція.

Вступ. Сучасна пенітенціарна система перебуває на етапі значних трансформацій, що актуалізує необхідність оновлення підходів до ресоціалізації осіб, які відбувають покарання. Одним із ключових інструментів у цьому процесі є соціальна робота, інтеграція якої у пенітенціарне середовище сприяє створенню сприятливих умов для ефективної реабілітації та подальшої успішної соціалізації засуджених. Проте досі існує низка проблем, пов'язаних із недостатньою інтеграцією сучасних технологій соціальної роботи в систему виконання покарань, що ускладнює досягнення позитивних змін у поведінці осіб, які перебувають в ізоляції.

Проблема полягає в обмеженому використанні науково обґрунтованих методів діагностики соціально-психологічного стану засуджених, а також у нестачі системних корекційних програм, які

могли б урахувувати індивідуальні особливості кожної особи. Це створює значні труднощі у плануванні соціально-реабілітаційної роботи, знижує ефективність заходів ресоціалізації та, як наслідок, підвищує ризики рецидиву.

Аналіз наукових джерел свідчить про те, що проблема інтеграції технологій соціальної роботи у пенітенціарну практику з різними категоріями вже стала предметом досліджень І. Зверєва, Т. Журавель, О. Караман, В. Лютого, Т. Лях, М. Микитенко, І. Парфанович, В. Петрович, Т. Спіріної, які підкреслюють комплексний, технологічний підхід до соціальної роботи в пенітенціарній системі, що включає теоретичні засади, методологію, організаційно-адміністративні аспекти та практичні технології, спрямовані на ресоціалізацію та соціальну інтеграцію засуджених. Проте існує потреба в подальшому розробленні моделей та алгоритмів, що охоплюють увесь процес – від глибокої діагностики до реалізації корекційних програм із подальшою оцінкою їх ефективності.

Аналіз вітчизняних наукових джерел свідчить про недостатню розробленість теоретико-методологічних основ соціальної роботи в умовах пенітенціарних установ. Цей феномен може бути зумовлений довготривалим домінуванням каральної парадигми, згідно з якою особи, які відбувають покарання, розглядалися виключно як об'єкти правового впливу, а не як суб'єкти соціальної роботи. У такому контексті соціальний захист традиційно не поширювався на засуджених, оскільки їхній правовий статус передбачав першочергове виконання покаральної функції.

Таким чином, інтеграція технологій соціальної роботи в пенітенціарну систему розглядається як важливе наукове і практичне завдання, реалізація якого дасть змогу не лише покращити індивідуальну підтримку осіб, які відбувають покарання, а й підвищити загальний рівень соціальної безпеки в суспільстві.

Мета та завдання. Метою дослідження є визначення шляхів ефективного інтеграції технологій соціальної роботи в діяльність пенітенціарної системи на всіх етапах – від діагностики до реалізації індивідуальних корекційних програм. Актуальність цього процесу зумовлюється потребою в системному підході до ресоціалізації осіб, які відбувають покарання, з урахуванням їхніх індивідуальних потреб та соціального контексту. Для досягнення поставленої мети в рамках дослідження визначено такі завдання: дослідити сучасні технології соціальної діагностики осіб, які відбувають покарання; визначити ефективні методи корекційної роботи із засудженими; розробити рекомендації щодо використання соціальних технологій у діяльності установ виконання покарань.

Матеріали та методи. Дослідження базується на міждисциплінарному підході, який охоплює теоретичні положення соціальної роботи, соціології, психології, педагогіки та кримінології. Матеріалами дослідження стали наукові публікації, аналітичні звіти, нормативно-правові акти. Емпіричну базу також становили приклади реалізації соціальних та корекційних програм у виправних закладах.

У процесі дослідження використано такі методи: теоретичний аналіз наукових джерел і нормативної документації; порівняльний метод – для зіставлення технологій соціальної роботи; контент-аналіз – для вивчення звітної документації з реалізації соціальних програм.

Комплексне застосування зазначених методів дало змогу здійснити всебічний аналіз проблеми та сформулювати рекомендації щодо вдосконалення практики соціальної роботи в пенітенціарному середовищі.

Результати дослідження. Соціальна робота із засудженими є одним із ключових напрямів функціонування пенітенціарної системи, що має на меті не лише забезпечення виконання покарання, а й створення умов для виправлення, ресоціалізації та успішного повернення особи до повноцінного життя у суспільстві. Її можна охарактеризувати як специфічний вид професійної діяльності, спрямованої на надання соціальної допомоги, підтримки та захисту прав засуджених, а також на сприяння їх подальшому працевлаштуванню, особливо після звільнення з місць позбавлення волі. Цей вид роботи охоплює весь період перебування особи в системі кримінального правосуддя – від моменту арешту до етапу постпенітенціарної адаптації.

Пенітенціарна система як державний інститут виконує ключову функцію реалізації кримінального покарання відповідно до чинного законодавства. Її структура охоплює широкий спектр видів покарань – від позбавлення та обмеження волі до альтернативних заходів, зокрема виправних і громадських робіт, позбавлення певних прав, а також здійснення нагляду за особами, умовно звільненими з місць позбавлення волі (Кримінальний кодекс України, 2001).

Пенітенціарна система являє собою розгалужену мережу органів та установ, які функціонують під юрисдикцією центрального органу виконавчої влади, відповідального за формування та реалізацію державної політики у сфері виконання кримінальних покарань і пробації. Її діяльність у взаємодії з іншими соціальними інститутами спрямована на досягнення комплексу цілей: захисту прав і свобод людини, забезпечення безпеки суспільства та держави, виправлення та ресоціалізації засуджених, а також попередження рецидиву злочинів як із боку осіб, що вже відбули покарання, так і з боку інших

громадян. Окреме значення надається дотриманню норм гуманного поводження із засудженими, зокрема запобіганню жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню (Шкута, 2017: 54).

У більш широкому розумінні пенітенціарна система включає органи та установи виконання покарань, слідчі ізолятори, табори для тримання військовополонених, а також заклади вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Ці установи наділені спеціальними повноваженнями та виконують визначені законом завдання, зокрема реалізацію державної політики у сфері виконання кримінальних покарань, пробації та забезпечення утримання військовополонених (Карелін, 2024: 207).

Зважаючи на таку комплексну організаційну структуру пенітенціарної системи, особливого значення набуває упровадження ефективних технологій соціальної роботи як одного з інструментів гуманізації кримінально-виконавчої політики. У цьому контексті інтеграція сучасних соціальних технологій постає не лише як логічне продовження інституційного розвитку системи, а й як необхідна умова досягнення її основної мети – ресоціалізації засуджених. Відповідно до ст. 123 КВК України, соціальна робота в установах виконання покарань України спрямована на формування та закріплення у засуджених прагнення до зайняття суспільно корисною діяльністю, сумлінного ставлення до праці, дотримання вимог законів та інших прийнятих у суспільстві правил поведінки, підвищення їх загальноосвітнього й культурного рівнів (Кримінально-виконавчий кодекс України, 2003). Тож соціальна робота в пенітенціарному середовищі має забезпечити цілісний і поетапний вплив на особистість засудженого – від глибокої діагностики його проблем до реалізації індивідуальної програми корекції поведінки.

Інтеграція сучасних соціальних технологій у діяльність пенітенціарних установ передбачає використання чітко структурованих, науково обґрунтованих методик, спрямованих на виявлення потреб засуджених, оцінку рівня їхньої соціальної дезадаптації, а також розроблення та впровадження індивідуальних планів соціального супроводу. До найбільш ефективних і поширених технологій належать:

1. Кейс-менеджмент (індивідуальне ведення випадку) – технологія передбачає усебічну оцінку ситуації окремого засудженого, постановку цілей, розроблення індивідуального плану ресоціалізації, а також координацію ресурсів і послуг, необхідних для досягнення позитивних змін. Кейс-менеджер здійснює постійний супровід клієнта, підтримує його мотивацію до змін і взаємодіє з іншими фахівцями (Спіріна & Бодня, 2023: 146).

2. Технологія соціального супроводу – забезпечує поетапну підтримку засудженого впродовж усього періоду перебування в установі та після звільнення. Передбачає надання соціальних послуг, консультацій, підтримку в оформленні документів, пошуку житла, роботи, відновленні сімейних зв'язків (Віщукаєв, 2017: 248).

3. Тренінгові технології – використовуються для розвитку комунікативних навичок, умінь вирішувати конфлікти, працювати в команді, приймати рішення. Тренінги часто мають інтерактивний характер і стимулюють особистісне зростання засуджених (Дронов, 2015: 163).

4. Медіація та відновне правосуддя. Ці підходи базуються на ідеї примирення між злочинцем і жертвою. Медіація в установах виконання покарань дає змогу знизити конфліктність, сформувати почуття відповідальності у засудженого, сприяти моральному відновленню постраждалої сторони (Смітєнко & Курко, 2015).

5. Інформаційно-просвітницькі технології – спрямовані на підвищення правової, соціальної, фінансової, медичної грамотності засуджених. Вони можуть включати лекції, семінари, відеуроки, тематичні бесіди, групи самопомогі (Заїка, 2025: 392).

6. Технологія соціального патронажу (у період постпенітенціарної адаптації) – передбачає підтримку осіб, які звільнилися з місць позбавлення волі, з боку органів пробації, соціальних служб, релігійних і громадських організацій. Основна мета – запобігання повторному вчиненню злочину та успішна інтеграція у соціум (Таволжанський, 2015: 28).

Означені технології не є взаємовиключними – вони часто застосовуються у взаємозв'язку, утворюючи комплексний вплив на особистість засудженого. Їх ефективність залежить від кваліфікації фахівців, ресурсного забезпечення установ та міжвідомчої координації.

Важливим етапом соціальної роботи з особами, позбавленими волі, є первинна соціально-психологічна діагностика, яка виконує роль стартової точки для побудови індивідуалізованого плану ресоціалізації. Означена діагностика спрямована не лише на виявлення зовнішніх проявів девіантної поведінки, а й на глибоке розуміння її причин, включаючи вплив сімейного оточення, соціального середовища, рівня освіти, економічного становища, психологічних травм та порушень особистісного розвитку. Особливу увагу в процесі діагностики приділяють оцінці рівня соціальної дезадаптації, наявності кримінальної субкультури у свідомості особи, а також визначенню внутрішніх ресурсів засудженого для подолання кризового стану.

У рамках діагностичної роботи використовуються стандартизовані опитувальники, інтерв'ю, спостереження, проєктивні методики, тестування за допомогою психометричних інструментів (наприклад, шкали тривожності, агресивності, рівня самоконтролю, мотивації до змін тощо). Зібрані дані аналізуються міждисциплінарною командою фахівців – соціальними працівниками, психологами, педагогами, що дає змогу сформувати всебічний портрет особи та виявити як ризики, так і потенціал для подальшої роботи.

На основі результатів діагностики розробляються корекційні програми, які охоплюють такі напрями, як розвиток базових соціальних навичок (комунікація, вирішення конфліктів, відповідальність за власні вчинки), формування критичного мислення, емоційна регуляція, підвищення мотивації до законослухняної поведінки. Окремі програми орієнтовані на роботу з певними групами засуджених: молоддю, жінками, рецидивістами, особами з психоемоційними порушеннями тощо.

Корекційні заходи мають проходити у форматі індивідуальних або групових занять, тренінгів, соціально-психологічних практик. Їх ефективність значною мірою залежить від системності, добровільної участі засудженого, підтримки з боку персоналу установи, а також доступу до ресурсів (психологічної допомоги, навчання, правової консультації). Застосування таких програм дає змогу зменшити рівень рецидиву, сприяти внутрішній трансформації особистості та формуванню конструктивної життєвої перспективи.

Особливої уваги потребує підготовка засудженого до звільнення, що охоплює етап передпенітенціарної адаптації, – період, коли формуються основи майбутньої інтеграції особи в соціальне середовище. Цей етап є критично важливим для запобігання рецидиву та забезпечення поступового переходу від режимних умов до відкритого суспільного простору. Соціальна робота у цей період має бути спрямована на формування у засудженого реалістичних очікувань щодо життя після звільнення, підвищення його адаптивного потенціалу, зміцнення внутрішніх ресурсів для подолання стресових ситуацій.

Одним із ключових завдань є забезпечення доступу до актуальної інформації щодо можливостей працевлаштування, професійної перепідготовки або продовження освіти, програм житлової підтримки, а також механізмів реалізації прав у сфері охорони здоров'я, соціального забезпечення, документування особи. У цьому контексті доцільно організовувати інформаційні сесії, консультаційні зустрічі, тематичні тренінги, а також індивідуальні бесіди, які дають змогу не лише інформувати, а й мотивувати засудженого до активної життєвої позиції після звільнення.

Особливе значення має відновлення або встановлення соціальних зв'язків – із родичами, друзями, представниками громади. Для цього можуть застосовуватися технології сімейного консультування, медіації, залучення родичів до процесу ресоціалізації ще до моменту звільнення. Водночас важливо, щоб засуджений мав змогу отримати медичну, психологічну та правову допомогу, особливо якщо йдеться про осіб, які мають хронічні захворювання, психоемоційні розлади, залежності або втратили правовий статус (наприклад, у зв'язку з відсутністю паспорта).

Ефективність соціальної роботи на етапі передпенітенціарної адаптації значною мірою залежить від налагодженої міжвідомчої взаємодії. Йдеться, зокрема, про тривалу та узгоджену співпрацю між установами виконання покарань та органами пробації, які беруть на себе функції соціального супроводу після звільнення. Важливою є також координація з органами соціального захисту населення, центрами зайнятості, медичними установами, ювенальними службами, громадськими та благодійними організаціями, релігійними громадами, а також із роботодавцями, які можуть виступати партнерами у програмі працевлаштування звільнених осіб.

Знайдена робота всіх зацікавлених сторін дає змогу побудувати систему безперервної підтримки, яка починається ще в межах пенітенціарної установи та продовжується на волі, що є запорукою успішної соціальної реінтеграції особи й профілактики повторної криміналізації.

Висновки. Установлено, що інтеграція технологій соціальної роботи в пенітенціарну систему є необхідною умовою для забезпечення ефективної ресоціалізації осіб, які відбувають покарання. Сучасні соціальні технології, зокрема кейс-менеджмент, соціальний супровід, тренінгові програми, медіація, інформаційно-просвітницькі підходи та соціальний патронаж, сприяють індивідуалізації підходів, підвищують мотивацію до змін, знижують рівень рецидиву та формують позитивну життєву перспективу засудженого.

Особливого значення набуває поетапна модель соціальної роботи, яка охоплює: глибоку соціально-психологічну діагностику, розроблення індивідуального плану корекції, його практичну реалізацію та підготовку до життя після звільнення. Визначено, що ефективність такої моделі значною мірою залежить від міжвідомчої взаємодії, професійної підготовки персоналу, ресурсного забезпечення закладів та рівня гуманізації кримінально-виконавчої політики загалом.

Перспектива подальших наукових досліджень убачається у таких напрямках: розроблення адаптивних алгоритмів оцінки рівня соціальної дезадаптації засуджених з урахуванням гендерних, вікових,

психоемоційних та соціокультурних особливостей; вивчення ефективності різних форматів корекційних програм на основі порівняльного аналізу вітчизняної та зарубіжної практики; удосконалення механізмів взаємодії між пенітенціарною системою, службами пробації, соціальними установами, громадськими та релігійними організаціями на етапі постпенітенціарної адаптації; формування нової парадигми ресоціалізації, орієнтованої на особистість, яка враховує потенціал засудженого як суб'єкта соціальної трансформації.

Таким чином, подальші дослідження мають бути зосереджені на системному вдосконаленні соціальної роботи у сфері виконання покарань із метою підвищення її ефективності, гуманізації умов утримання та забезпечення стійкої реінтеграції засуджених у суспільство.

Література

- Віщукаєва К. Соціальний супровід клієнтів : навчальний посібник. Одеса : Букаєв В.В., 2017. 322 с.
- Дронов А. Особливості проведення тренінгу в діяльності пенітенціарного психолога. *Юридична психологія*. 2015. № 2. С. 160–167.
- Заїка Д. Зарубіжний досвід цифрової ресоціалізації осіб, засуджених до позбавлення волі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 1. С. 391–396.
- Карелін В. Особливості реформування пенітенціарної системи України в умовах правового режиму воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 6. С. 206–208. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2024/52.pdf
- Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. ВРУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
- Кримінально-виконавчий кодекс України : Закон України від 11.07.2003 № 1129-IV. ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
- Смітєнко З., Курко О. Медіація як технологія соціальної роботи в пенітенціарній системі. URL: [http://zt.knute.edu.ua/files/2015/4\(81\)/Smytienko.pdf](http://zt.knute.edu.ua/files/2015/4(81)/Smytienko.pdf)
- Спірина Т., Бодня А. Кейс-менеджмент у роботі з уразливими групами населення. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 2. С. 145–150. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.2.21>.
- Таволжанський О.В. Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі : монографія / за ред. проф. В.В. Голіни і доц. Л.П. Оніки. Харків : Право, 2015. 192 с.
- Шкута О. Теоретико-правовий аналіз поняття «пенітенціарна система». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2017. Вип. 30. Т. 2. С. 56–59. URL: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc30/part_2/16.pdf

Integration of social work technologies in the penitentiary system: from diagnosis to correction

Anholenko Valentyna

*PhD in Pedagogy (Candidate of Pedagogical Sciences), Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Social Work
Municipal Institution "Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy"
of the Kharkiv Regional Council, Kharkiv, Ukraine*

Pecherytsia Nataliia

*PhD in Pedagogy (Candidate of Pedagogical Sciences), Associate Professor,
Lecturer at the Department of Social Work
Municipal Institution "Kharkiv Humanitarian and Pedagogical Academy"
of the Kharkiv Regional Council, Kharkiv, Ukraine*

The article presents the results of a theoretical and practical study on the integration of modern social work technologies into the activities of Ukraine's penitentiary system. The relevance of the topic is determined by the need to overcome the crisis in the effectiveness of resocialization work amid rising recidivism and the transformation of criminal-executive policy toward humanization. Considering the importance of social work as a professional activity aimed at protecting the rights of convicts, supporting their personal development, and promoting post-release adaptation, there is a growing need for a comprehensive analysis of its implementation possibilities within penitentiary settings. The purpose of the article is to identify effective ways of introducing

social technologies into the practice of correctional institutions at all stages: from in-depth socio-psychological diagnostics to the implementation of individual behavioral correction programs and preparation for reintegration into society. The research methodology is based on an interdisciplinary approach, including theoretical literature analysis, comparative analysis of technologies, content analysis of normative documents, and examination of institutional reports. The main content covers the description and comparison of such technologies as case management, social support, training programs, mediation, information and educational methods, and social patronage. Special attention is paid to the importance of interagency cooperation and the role of personnel in ensuring the sustainable effect of resocialization. The conclusions emphasize the need to form a phased, person-centered model of social work that transitions from a punitive to a rehabilitative paradigm. Prospects for further scientific development are highlighted, particularly in creating adaptive algorithms for assessing social maladaptation, improving correctional programs, and enhancing support mechanisms during the post-penitentiary period. Strengthening the institutional capacity of the penitentiary system is possible only through comprehensive reform involving social work professionals. Effective social work in places of deprivation of liberty is not only a tool of correction but also a guarantee of building a just and safe society.

Keywords: social work, penitentiary system, technologies, diagnostics, correction.

References

- Vitsukayeva, K. (2017). *Sotsialnyi suprovid klientiv* [Social support of clients: A textbook]. Bukaev Vadym Viktorovych [in Ukrainian].
- Dronov, A. (2015). Osoblyvosti provedennia treninhu v diialnosti penitentsiarnoho psykholoha [Features of training in the activities of a penitentiary psychologist]. *Yurydychna psykholohiia*, 2, 160–167 [in Ukrainian].
- Zaika, D. (2025). Zarubizhnyi dosvid tsyvrovoi resotsializatsii osib, zasudzhenykh do pozbavleniia voli [Foreign experience of digital resocialization of persons sentenced to imprisonment]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 1, 391–396 [in Ukrainian].
- Karelin, V. (2024). Osoblyvosti reformuvannia penitentsiarnoi systemy Ukrainy v umovakh pravovoho rezhymu voiennoho stanu [Features of reforming the penitentiary system of Ukraine under martial law]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 6, 206–208. Retrieved from http://www.lsej.org.ua/6_2024/52.pdf [in Ukrainian].
- Verkhovna Rada Ukrainy. (2001, April 5). *Kryminalnyi kodeks Ukrainy* [Criminal Code of Ukraine] (Law № 2341-III). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> [in Ukrainian].
- Verkhovna Rada Ukrainy. (2003, July 11). *Kryminalno-vykonavchyi kodeks Ukrainy* [Criminal Executive Code of Ukraine] (Law No. 1129-IV). Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1129-15> [in Ukrainian].
- Smityenko, Z., & Kurko, O. (n.d.). *Mediatsiia yak tekhnolohiia sotsialnoi roboty v penitentsiarnii systemi* [Mediation as a technology of social work in the penitentiary system]. Retrieved from [http://zt.knute.edu.ua/files/2015/4\(81\)/Smytienko.pdf](http://zt.knute.edu.ua/files/2015/4(81)/Smytienko.pdf) [in Ukrainian].
- Spirina, T., & Bodnia, A. (2023). Keis-menedzhment u roboti z vrazlyvymy hrupamy naselennia [Case management in working with vulnerable population groups]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 2, 145–150. <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.2.21> [in Ukrainian]
- Tavolzhanskyi, O.V. (2015). *Sotsialno-vykhovna robota iz zasudzhenykh do pozbavleniia voli* [Social and educational work with prisoners: A monograph]. (V.V. Holina & L.P. Onika, Eds.) Pravo [in Ukrainian].
- Shkuta, O. (2017). Teoretyko-pravovyi analiz poniattia "penitentsiarna systema" [Theoretical and legal analysis of the concept of "penitentiary system"]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Yurysprudentsiia*, 30(2), 56–59. Retrieved from http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc30/part_2/16.pdf [in Ukrainian].

Accepted: April 16, 2025